

Articol Ziua

<http://www.ziua.net/display.php?id=31697&data=2004-11-13&keyword=asociatia+idee>

Ziua 13 noiembrie 2004

Comisia Internationala pentru Studierea Holocaustului in Romania, la final de Raport

Romania isi asuma trecutul

Membri ai Comisiei Internationale pentru Studierea Holocaustului in Romania au acordat BBC mai multe declaratii pe marginea raportului prezentat acum doua zile la Cotroceni. Comisia, condusa de laureatul premierului Nobel pentru pace, Elie Wiesel, a ajuns la concluzia ca in tara noastra, in timpul celui de-al II-lea Razboi Mondial a avut loc Holocaustul. "Am ajuns la concluzia ca in Romania, in cursul celui de-al II-lea Razboi mondial, a avut loc Holocaustul, exterminarea sistematica a unor etnii intregi; este vorba, bineinteles, de poporul evreu", a declarat pentru BBC, preluat de RADOR, Mihail Ionescu, vicepresedinte al Comisiei. El a aratat ca au fost identificate si "antecedentele Holocaustului in Romania, ce constau in curente antisemite manifestate o lunga perioada in societatea romaneasca". "Am stabilit in acelasi timp responsabilitatile autoritatilor romanesti de atunci, in primul rand al lui Ion Antonescu", a mai aratat Ionescu.

Antisemitism pur

Cercetarile au pus in lumina si situatia din Transnistria. "Nu stiam ce s-a intamplat in Transnistria, ca a fost atat de multa violenta", a declarat la randul sau Elie Wiesel, preluat de sursa citata. In opinia sa, "antisemitismul de acolo a fost pur, doar antisemitism, n-a avut nimic de a face cu chestiuni economice sau politice. N-a fost nici macar rasism, ci doar antisemitism pur". Radu Ioanid, director al Muzeului Holocaustului din Washington si vicepresedinte al Comisiei, a calificat gestul presedintelui Iliescu de a recunoaste nimicirea evreilor de catre autoritatile interbelice romanesti drept "un act de curaj si un act de inalta moralitate". "Exista o istorie post-comunista a acestei tari, scurta, dar plina de negationism si de ocultare a ceea ce a fost Holocaustul in Romania", a precizat el. "Sigur ca gafele unora dintre liderii politici romani au contribuit intr-un fel sau altul la crearea acestei comisii. Nici un fel de presiune, fie ea interna sau internationala, n-ar fi putut determina crearea Comisiei daca vointa presedintelui Romaniei si a altor oameni politici romani nu ar fi existat", a mai spus Radu Ioanid. Comentatorul Andrei Cornea a mentionat atitudinile "foarte complicate" ale societatii civile romanesti si "multe sinuozitati" in recunoasterea contributiei romanesti la Holocaustul.

Ieri, la Facultatea de Litere a Universitatii Bucuresti a fost organizata o masa rotunda pe tema raportului Comisiei, moderata de Andrei Oisteanu. La discutii era anuntata participarea lui Leon Volovici, Jean Ancel, Liviu Rotman, Michael Shafir, George Voicu si Peter-Kovacs Eckstein. Evenimentul a fost organizat de Asociatia IDEE impreuna cu Centrul de Studii Ebraice "Goren Goldstein" al Universitatii Bucuresti.

Premiera politica si istorica

Totodata, dupa o intalnire cu membrii Comisiei pentru Studierea Holocaustului din Romania, ministrul de Externe Mircea Geoana a sustinut ca este o premiera pentru politica si istoria romaneasca studierea si asumarea acestui "episod dramatic al istoriei romanesti". El a aratat, citat de Mediafax, ca este normal ca o Romania democratica, europeana, sa nu mai aiba frica de a se uita in "momentele mai sumbre ale istoriei". Geoana a precizat ca in raport sunt adunate elementele obiective, istorice si factuale ale episoadelor dramatice ale Holocaustului in Romania sau in teritorii in care Romania a fost prezenta in timpul razboiului. "Romania nu mai are nici un motiv astazi sa se mai teama sa se uite cu sinceritate si in punctele mai putin frumoase ale istoriei. Holocaustul si antisemitismul au reprezentat pentru Europa si inca mai prezinta probleme dureroase, dar eu sunt absolut convins ca o Romania care se uita cu incredere in viitor trebuie sa fie suficient de puternica si de responsabila ca sa se uite si in trecut", a afirmat ministrul. In opinia sa este vorba despre un gest de reparatie morala pentru victimele Holocaustului din Romania si din lume si este obligatoriu ca tinerele generatii de romani sa afle despre aceste momente dramatice ale istoriei nationale, tocmai pentru a se evita reproducerea acestui tip de evenimente si ideologii. Geoana a mai spus ca Romania poate fi un bun exemplu pentru alte natii, inclusiv din Europa de Sud-Est, pentru a avea "curajul si responsabilitatea" sa procedeze la fel. Totodata, Tuvia Frieling, co-presedinte din partea israeliana, a aratat ca membrii comisiei n-au venit in Romania pentru a produce un raport, ci pentru a produce o schimbare in cursul istoriei referitoare la Holocaustul din Romania.

Concluziile raportului

Concluziile raportului Comisiei Internationale pentru Studierea Holocaustului in Romania arata ca in tara noastra, in timpul celui de al doilea Razboi Mondial, a avut loc Holocaust, acesta devenind posibil ca urmare a "antisemitismului cu radacini adanci in istoria politica si culturala a tarii". Concluziile raportului Comisiei conduse de laureatul Premiului Nobel Elie Wiesel au fost prezentate, acum doua zile, la Palatul Cotroceni, in prezenta membrilor comisiei, a presedintelui Ion Iliescu, a ambasadorilor SUA si Israelului in Romania. Iliescu a declarat ca statul roman isi asuma responsabilitatile privind atrocitatile savarsite in Romania in timpul celui de al doilea Razboi Mondial.

*Ana DINESCU
Roxana ANDRONIC*